

سید محمد

10/2/44



دانشگاه ارومیه

دانشکده اقتصاد و مدیریت

گروه اقتصاد

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته علوم اقتصادی

موضوع:

پویایی های تقاضای طلا و مهمترین عوامل تأثیرگذار بر آن:

رهیافت داده های تابلویی

اساتید راهنما:

دکتر کیومرث شهبازی

دکتر ابراهیم رضایی

اساتید داور:

دکتر حسن حیدری

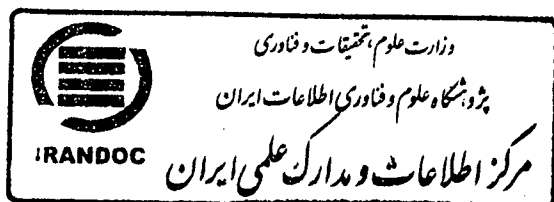
دکتر مسعود منصوری

تنظیم و نگارش:

زهرا جلیلی

بهمن ماه ۱۳۸۹

حق چاپ برای دانشگاه ارومیه محفوظ است




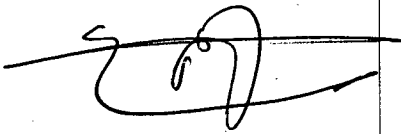
۱۵۷۵۴۴

۱۳۹۰/۳/۵



دانشکده اقتصاد و مدیریت

پایان نامه آقای / خانم زهرا جلیلی به شماره دانشجویی ۸۷۲۰۲۱۰۱۰ با عنوان "پویایی های تقاضای طلا و مهمترین عوامل تاثیرگذار بر آن : رهیافت داده های تابلویی" به تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۷ شماره ۶۶۵-۲ق مورد پذیرش هیات محترم داوران با رتبه عالی و نمره ۱۸ قرار گرفت.

امضاء	نام و نام خانوادگی	کمیته دفاع
	دکتر ابراهیم رضایی	(۱) استاد راهنما و رئیس هیات داوران
	دکتر کنومرت شهنازی	(۲) استاد راهنمای دوم
	دکتر حسن حیدری	(۳) داور خارجی
	دکتر مسعود منصور	(۴) داور داخلی
	دکتر پرویز پیری	(۵) نماینده تحصیلات تکمیلی

تقدیم به

پدر و مادرم

بابوسه ای بردستانشان

دستانی که می شویند غبار خستگی روزگار را،

و سیراب می کنند روح تشنه ام را.

دستانی که می تابند نیرو را،

و محکم می کنند استواری پایه های زیست من را.

و

خواهرانم

همراهان، همیشگی لحظه بایم

و ناخدایان، سنگامه های تردید و دلواپسیم،

که نگاهشان بیدادگر مهربانی است

و حضورشان آرامشی است در کنارم.

تقدیر و شکر

به تماشا که سوکند

و به آغاز کلام

واژه‌ای در قفس است

واژه‌ی شکر و سپاس.

کردگار اسپاست می گویم که این فتمم را در من رویاندی که نادانم و راه را برای
رهیدم و رماندم، هموار ساختی. در شکرگزاری این نعمت با دستگیری خوبانی چند،
تلاشی کردیم، تا چه حد در خور باشد و چه قدر مقبول افتد.

تقدیر و سپاس بیکران از جناب آقای دکتر رضدایی که راهنمای راهم بودند و
راهنمایم کردند و صبورانه یادم دادند و مرا آموختند که برای رسیدن در تکاپو باشم.

مشکر و سپاس فراوان از جناب آقای دکتر شهبازی که در امر راهپیمایی پایمان نامه یاریگرم بودند و همواره از علم سرشارشان مستفید شدم.

از اساتید ارجمند جناب آقای دکتر مسعود منصوری و جناب آقای دکتر حیدری به پاس قبول زحمت داورى و ارائهٔ پیشنهادات ارزشمندشان نهایت تشکر را دارم. شایسته است تشکر کنم از لطف بیکران دوست گرامی ام جناب آقای دکتر علی ملتقى که با لطف و محبت های بی دریغشان یاریم کردند و ساجت بگناه و پتقراری- هایم را صبوری کردند و مهربانانه پریشانی کوله بار او قاتم را سامان دادند.

و ماناترین سپاسم را ارزانی دوستانی می نمایم که، بچگاه یادشان از گلبرگ خاطر اتم نخواهد رفت و نامشان، همواره قرین خاطر م خواهد ماند؛ ایده شمالی، ملیحه خوابجوی، فاطمه کر می، خورشید نوری و حامد قناعی و... همه عزیزانی که در این راه به قدم و قلم و محبتشان یاریم کردند.

چکیده

ذخایر طلا در ترازنامه بانک‌های مرکزی دنیا از یک طرف و جذابیت آن در مقاصد سرمایه‌گذاری و مقابله با محیط بی-ثبات کلان اقتصادی از طرف دیگر باعث شده همواره این فلز ارزشمند حتی بعد از نظام برتون وودز نیز مورد توجه سیاستگذاران، محققان و بازیگران بازارهای کلان اقتصادی قرار بگیرد. بنابراین، مقاله‌ی حاضر پویایی‌های تقاضای طلا و مهمترین عوامل تأثیرگذار بر آن را طی دوره‌ی ۲۰۰۴-۱۹۹۳ برای ۲۳ کشور در حال توسعه با استفاده از رهیافت داده‌های تابلویی و مدل‌های پویای برآورد شده با روش گشتاورهای تعمیم یافته^۱ مورد مطالعه قرار می‌دهد. یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که تقاضای طلا از تقاضای دوره‌ی گذشته‌ی آن، بیشترین اثر را می‌پذیرد. متغیر رشد درآمد سرانه با علامت مثبت و متغیر اعتبارات خصوصی با علامت منفی و به صورت معناداری در همه‌ی مدل‌های تخمینی ظاهر شده‌اند. جهت مقایسه دقیق‌تر، کشورهای مورد نظر به دو گروه کشورهای نفتی و غیرنفتی تقسیم بندی شدند. نتایج حاصل از برآورد برای این دو گروه از کشورها نیز نشان می‌دهد که وقفه‌ی وارد شده از تقاضای طلا به عنوان متغیر توضیحی همچنان بیشترین اثر را بر تقاضای طلا دارد و این اثر برای گروه کشورهای غیرنفتی در مقایسه با گروه کشورهای نفتی بزرگتر می‌باشد و همچنین متغیر درآمد سرانه و اعتبارات خصوصی برای گروه کشورهای غیرنفتی و متغیر رشد درآمد سرانه برای گروه کشورهای نفتی جز موثرترین عوامل بر روی تقاضای طلا در این دو گروه تخمینی بودند.

واژگان کلیدی: تقاضای طلا، بازارهای مالی، داده‌های تابلویی، روش گشتاورهای تعمیم یافته

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول- کلیات تحقیق.....
۲	۱-۱ مقدمه.....
۳	۲-۱ بیان مسأله.....
۴	۳-۱ ضرورت انجام تحقیق.....
۴	۴-۱ فرضیه های تحقیق.....
۵	۵-۱ تبیین متغیرهای تحقیق.....
۵	۱-۵-۱ مستقل:.....
۵	۲-۵-۱ وابسته:.....
۵	۶-۱ تعریف مفاهیم و متغیرها.....
۶	۷-۱ اهداف.....
۶	۸-۱ ساختار پایان نامه.....
۶	۹-۱ روش انجام تحقیق.....
۷	۱۰-۱ مشکلات و تنگناهای فراروی تحقیق.....
۷	۱۱-۱ جامعه و نمونه آماری.....
۸	۱۲-۱ خلاصه فصل.....
۹	فصل دوم- ادبیات موضوعی تحقیق.....
۱۰	گفتار اول: مبانی نظری.....
۱۰	۱-۱-۲ مقدمه.....
۱۰	۲-۱-۲ نگاهی به بازار طلا بر مبنای مفاهیم اقتصاد خرد.....
۱۴	۳-۱-۲ نظریه تقاضای طلا: بسط تئوری خرد تقاضای طلا.....

- ۲۰ ۴-۱-۲ انواع تقاضای طلا.....
- ۲۰ ۱-۴-۱-۲ تقاضای صنعتی طلا.....
- ۲۱ ۲-۴-۱-۲ تقاضای طلا برای ذخایر رسمی.....
- ۲۲ ۳-۴-۱-۲ تقاضای خصوصی سرمایه‌گذاری.....
- ۲۳ ۱-۳-۴-۱-۲ انگیزه‌ی احتکار.....
- ۲۴ ۲-۳-۴-۱-۲ طلا به عنوان سپر تورمی.....
- ۲۵ ۳-۳-۴-۱-۲ طلا به عنوان تنوع‌ساز سبد دارایی.....
- ۲۷ گفتار دوم: پیشینه‌ی تجربی.....
- ۲۷ ۱-۲-۲ مطالعات خارجی.....
- ۳۱ ۲-۲-۲ مطالعات داخلی.....
- ۳۲ ۱-۲-۲ بحث راجع به گفتار دوم.....
- ۳۳ گفتار سوم: بررسی روند تقاضای طلا.....
- ۳۳ ۱-۳-۲ بررسی روند تقاضا و قیمت طلا.....
- ۳۸ ۲-۲-۲ بحث در مورد گفتار سوم.....
- ۳۹ فصل سوم: روش‌شناسی تحقیق.....
- ۴۰ ۱-۳ مقدمه.....
- ۴۰ ۲-۳ مزایای داده‌های تابلویی.....
- ۴۱ ۳-۳ آزمون پایایی در داده‌های تابلویی.....
- ۴۵ ۴-۳ مدل‌های رگرسیونی.....
- ۴۶ ۱-۴-۳ مدل اثرات ثابت.....
- ۴۹ ۲-۴-۳ مدل اثرات تصادفی.....
- ۵۱ ۳-۴-۳ انتخاب بین اثرات ثابت و اثرات تصادفی.....
- ۵۱ ۵-۳ مدل‌های پویای پانل دیتا.....

۵۲ ۱-۵-۳ مدل‌های خود رگرسیون با یک وقفه
۵۷ ۲-۵-۳ مدل‌های خود رگرسیون با وقفه‌های توزیعی
۶۰ ۶-۳ آزمون‌های تشخیصی
۶۰ ۱-۶-۳ اوتلایرز (وجود داده‌های پرت)
۶۰ ۲-۶-۳ همخطی
۶۱ ۳-۶-۳ ناهمسانی واریانس
۶۲ ۴-۶-۳ خود همبستگی
۶۳ ۷-۳ خلاصه فصل
۶۴ فصل چهارم- برآورد مدل و تجزیه و تحلیل یافته‌ها
۶۵ ۱-۴ مقدمه
۶۵ ۲-۴ ارائه مدل و توضیح متغیرها
۶۶ ۳-۴ آزمون پایایی متغیرها
۶۹ ۴-۴ آزمون‌های تشخیصی
۶۹ ۱-۴-۴ آزمون اوتلایرز (وجود داده‌های پرت)
۷۰ ۲-۴-۴ آزمون همخطی
۷۱ ۳-۴-۴ آزمون ناهمسانی واریانس
۷۱ ۴-۴-۴ آزمون خود همبستگی
۷۱ ۵-۴ برآورد مدل و تفسیر ضرایب
۷۷ ۶-۴ نتایج آزمون فرضیه‌ها
۷۸ ۷-۴ خلاصه فصل
۷۹ فصل پنجم- نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۸۰ ۱-۵ مقدمه
۸۰ ۲-۵ نتیجه‌گیری

- ۸۰ ۱-۲-۵ نتایج حاصل برای کل کشورهای حاضر در نمونه‌ی مورد مطالعه
- ۸۲ ۲-۲-۵ مقایسه‌ی بین نتایج حاصله برای گروه کشورهای نفتی و غیرنفتی
- ۸۴ ۳-۵ پیشنهادات
- ۸۵ منابع و مآخذ
- ۹۲ پیوست‌ها و ضمائم

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۶۶	جدول (۱-۴) نتایج آزمون پایایی برای داده‌های کل کشورهای نمونه
۶۷	جدول (۲-۴) نتایج آزمون پایایی برای داده‌های گروه کشورهای غیرنفتی
۶۷	جدول (۳-۴) نتایج آزمون پایایی برای داده‌های گروه کشورهای نفتی
۶۸	جدول (۴-۴) نتایج اعتبارسنجی مقاطع
۶۹	جدول (۵-۴) آزمون VIF برای کل کشورهای نمونه
۶۹	جدول (۶-۴) آزمون VIF برای گروه کشورهای غیرنفتی
۶۹	جدول (۷-۴) آزمون VIF برای گروه کشورهای نفتی
۷۳	جدول (۸-۴) برآورد تابع تقاضای طلا برای کل کشورهای نمونه
۷۴	جدول (۹-۴) برآورد تابع تقاضای طلا برای گروه کشورهای غیرنفتی
۷۵	جدول (۱۰-۴) برآورد تابع تقاضای طلا برای گروه کشورهای نفتی

فهرست شکل‌ها و نمودارها

صفحه	عنوان
۱۰	شکل (۱-۲) عرضه و تقاضا برای طلای پولی.....
۱۱	شکل (۲-۲) استخراج منحنی عرضه پولی طلا.....
۱۶	شکل (۳-۲) تقاضا برای طلا به عنوان یک دارایی مطمئن.....
۱۸	شکل (۴-۲) تقاضا برای طلا در صورت تغییر در ثروت فرد ریسک‌گریز.....
۳۶	نمودار (۱-۲) روند تقاضای طلا به همراه قیمت طلا از 2004-q4 تا 2010-q2.....

فصل اول:

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

طلا همواره به عنوان فلزی گرانبها مورد توجه بشر بوده است. ارزش زیاد آن نسبت به وزن و حجم آن، اکسیده نشدن در مقابل هوا، تقسیم پذیری بدون از دست دادن ارزش و به راحتی به صورت استاندارد درآمدن، از ویژگی‌های خاص طلاست که بر مقبولیت آن افزوده است. در قرن نوزدهم طلا به عنوان پول استفاده می‌شد، ولی با رواج پول کاغذی و اعتباری، استفاده از سکه‌ی طلا به عنوان پول رایج به تدریج کاهش یافت و نهایتاً در اوایل قرن بیستم از بین رفت. با این حال، طلا همواره به عنوان رقیبی برای پول - های رایج و جایگزینی برای آنها در ایفای نقش ذخیره‌ی ارزش، موقعیت خود را در بحران‌های سیاسی و اقتصادی حفظ کرده است. در مواقع جنگ، انقلاب و تورم شدید، پول رایج یک کشور نمی‌تواند نقش خود را به عنوان ذخیره‌ی ارزش به خوبی ایفا نماید؛ چرا که دولت‌ها برای تأمین هزینه‌های جنگ و مقابله با پدیده‌هایی مانند کسری بودجه ناگزیر پول‌های بدون پشتوانه چاپ می‌کنند. افزایش حجم پول در گردش و کاهش تولید و انحراف منابع کشور از تولیدات رفاهی به تولیدات و تجهیزات جنگی، موجب تورم می‌شود و ارزش پول را کاهش می‌دهد. در این زمان مردم برای حفظ ارزش دارایی خود به طلا روی می‌آورند که ارزش آن با تورم افزایش می‌یابد و به دارنده‌ی خود در مقابل تورم منفعت می‌رساند. بنابراین، طلا از دیرباز به عنوان پول یا شبه پول، به دلیل قدرت نقدشوندگی بالا در سطح جهانی یک دارایی مهم و مقبول بوده است. نگهداری جواهرات و طلا در کشورهای در حال توسعه بیشتر با عنوان پس‌انداز و اکثراً به دلیل ترس و نااطمینانی نسبت به آینده صورت می‌گیرد، در نتیجه افراد بایستی نسبت به قدرت خرید و نقدینگی پس‌اندازهایشان مطمئن باشند. از آنجائیکه افراد بازدهی و نقدینگی بسیار بالایی برای طلا در مقایسه با سایر دارایی‌ها متصور هستند، تقاضا برای آن در قیاس با سایر دارایی‌ها بالا خواهد بود (سرفراز و افسر، ۱۳۸۴).

یکی از مهمترین بحث‌ها و چالش‌های مطرح در اقتصاد کلان، هدایت سرمایه‌ها به سوی فعالیت‌های مولد جهت رونق بخشیدن به اقتصاد می‌باشد. روان شدن حجم عظیمی از سرمایه‌های پولی به سمت طلا منجر به سرمایه‌گذاری غیرمولد و ساکن ماندن سرمایه‌ها می‌شود. در نتیجه شناسایی عوامل تأثیرگذار بر تقاضای طلا مهم به نظر می‌رسد تا با کنترل این عوامل مؤثر بر تقاضای طلا از انحراف پس‌انداز کاست تا شاهد آثار مثبت آن در اقتصاد بود. به عنوان مثال مهار تورم به وسیله‌ی کاهش تدریجی و مداوم نرخ عرضه‌ی پول در بلندمدت می‌تواند اعتماد مردم نسبت به پول داخلی را افزایش دهد و موجبات تمایل بیشتر مردم به نگهداری پول ملی و پس‌انداز در بازارهای مالی را فراهم نماید. با ایجاد زمینه‌های مساعد سرمایه‌گذاری و افزایش پس‌اندازهای داخلی، مشکل بیکاری نیز به میزان قابل توجهی کاهش خواهد یافت. فراهم آوردن شرایط مناسب برای سرمایه‌گذاری در عرصه‌های گوناگون از طریق ایجاد بازارهای فعال می‌تواند مانع از جذب سرمایه‌ها به سوی بازار طلا و سرمایه‌گذاری غیرمولد شود. ثبات شرایط اقتصادی و سیاسی و اطمینان بخشیدن به سرمایه‌گذاران از امنیت سرمایه‌گذاری در عرصه‌های مختلف،

مهمترین کاری است که برای تحت کنترل درآوردن و هدایت سرمایه‌های پولی می‌تواند صورت پذیرد.

۱-۲ بیان مسأله

در قرن هفدهم مرکانتیلیست بریتانیایی ویلیام پتی، نقره و جواهر را به عنوان ثروتی در همه‌ی زمان‌ها و مکان‌ها تعریف می‌کند (لوسی و تالی،^۱ ۲۰۰۷).

با وجود اینکه نقش محوری طلا در اقتصاد جهانی با ازبین رفتن استاندارد طلا در دهه‌ی ۱۹۷۰، کاهش یافته است، ولی هنوز هم این دارایی یک بخش مهم و قابل توجهی از ذخایر بانک مرکزی را تشکیل می‌دهد، و به قیمت آن به عنوان شاخصی برای درک تغییرات ریسک نگرسته می‌شود (استار و تران،^۲ ۲۰۰۸).

به خاطر این که طلا قابلیت جابجایی بالایی دارد، و ارزش خود را در مواقع عدم اطمینان حفظ می‌کند، این ویژگی پوشش خوبی در برابر ریسک‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و شخصی فراهم می‌کند. در واقع طلا به عنوان یک دارایی که پوششی در مقابل خطرات ضرر و زیان‌های مالی و تورم باشد، در نظر گرفته می‌شود (اکنومیست،^۳ ۲۰۰۵ و ۲۰۰۹).

یک دارایی زمانی به عنوان دارایی مطمئن در نظر گرفته می‌شود که بتواند ارزش خود را در شرایط نامساعد بازار حفظ کند. دارایی‌هایی از این دست به سرمایه‌گذاران، فرصت‌هایی برای حفظ ارزش پرتفوی حتی در شرایط نزولی بازار می‌دهند (لوسی و تالی، ۲۰۰۷). طلا با وجود آنکه در طول زمان دارای ارزشی نوسان‌پذیر است اما در بلندمدت، برابری قدرت خرید خود را در مقابل سایر کالاها و تولیدات حفظ می‌کند، از این بابت می‌توان گفت که طلا محافظ ثروت کارایی است و در دوره‌های بی‌ثباتی اقتصادی و اجتماعی، وقتی ارزش دیگر دارایی‌ها کاهش می‌یابد، طلا همچنان یک دارایی مطمئن باقی می‌ماند.

ویژگی‌هایی نظیر نقدشوندگی، مقبولیت و قابلیت حمل و نقل طلا در زمان‌های بحران، مثل اشغال توسط یک قدرت خارجی یا فروپاشی سیستم پولی، خیلی مهم هستند (هارمستون،^۴ ۱۹۹۸). در کشورهایی با نظام مالی نوظهور، ممکن است دامنه فرصت‌های سرمایه‌گذاری و اطمینان خاطر کمی در بازارها و نهادهای مالی وجود داشته باشد؛ بنابراین، دارایی‌هایی نظیر طلا که می‌تواند خارج از سیستم مالی نگهداری شود، ارزش‌شان در مواقع عدم اطمینان با بهره‌ی قابل توجهی باقی می‌ماند. از طرفی توسعه‌ی نسبتاً ضعیف بازارهای اعتباری در کشورهای در حال توسعه نیز اولویت بالاتری را به ذخیره کردن ثروت احتیاطی جهت پوشش نیازهای مصرفی در برابر شوک‌ها، می‌دهد (استار و تران، ۲۰۰۸).

1- Lucey and Tully.

2- Starr and Tran.

3- Economist.

4- Harmston.

با توجه به مطالعات صورت گرفته به نظر می‌رسد که تقاضای طلا تحت تأثیر یک سری از عوامل اقتصادی و سیاسی می‌باشد که این عوامل به نگهداری بخش بزرگی از دارایی‌ها به صورت طلا منجر می‌شوند. عوامل متعدد دیگری از قبیل بورس‌بازی، نوسانات نرخ ارزهای کلیدی خصوصاً دلار و نرخ بهره در آمریکا و عوامل فرهنگی و روانشناختی بر تقاضای طلا تأثیر می‌گذارد (آگروال و لوسی، ۲۰۰۷).

ذخایر طلا در ترازنامه بانک‌های مرکزی دنیا از یک طرف و جذابیت آن در مقاصد سرمایه‌گذاری و مقابله با محیط بی‌ثبات کلان اقتصادی از طرف دیگر باعث شده همواره این فلز ارزشمند حتی بعد از نظام برتون وودز نیز مورد توجه سیاستگذاران، محققان و بازیگران بازارهای کلان اقتصادی قرار بگیرد و اهمیت خود را همچنان حفظ کند. لذا بررسی عوامل تعیین‌کننده تقاضای طلا در ایران و کشورهای منتخب، مسأله‌ی محوری این تحقیق می‌باشد.

۱-۲ ضرورت انجام تحقیق

در زمان بحران‌های مالی و سیاسی هر کس به دنبال پوششی برای دارایی‌های مالی خود می‌گردد. در عمل پس‌اندازهای غیر مولد از بالاترین درجه‌ی ایمنی برخوردار هستند. گرچه این نوع پس‌اندازها به دلیل خارج ساختن سرمایه‌ی در گردش از دیدگاه اقتصادی زیان عمومی دارند، اما از دیدگاه فردی از امنیت کافی برخوردار هستند و به همین دلیل مردم به صورت طبیعی به آن روی می‌آورند. طلا جزء مهم‌ترین پس‌اندازهای غیر مولد می‌باشد که در همه حال به عنوان دارایی مطمئن به آن نگریسته می‌شود و تقاضای زیادی از سوی افراد، دولت و بانک مرکزی دارد. ولی نکته‌ی حائز اهمیت اینجاست که بخش اعظمی از تقاضای طلا، تقاضا برای جواهرات می‌باشد، که تبدیل سرمایه‌ها به صورت جواهرات یعنی راکد ساختن سرمایه. بنابراین شناسایی عوامل تأثیرگذار بر تقاضای طلا مهم به نظر می‌رسد از آن بابت که با تحت کنترل درآوردن عوامل مؤثر بر تقاضای طلا می‌توان به کنترل بازار طلا و همچنین کنترل وجوهی که راهی این بازار می‌شود، پرداخت و این وجوه را به سمت سرمایه‌گذاری کارا هدایت کرد. هدایت این سرمایه‌ها به سمت بازارهای فعال سرمایه‌گذاری، کمکی در جهت تولید و اقتصاد کشور است. بنابراین در این پژوهش به مطالعه و بررسی عوامل تأثیرگذار بر تقاضای طلا با استفاده از روش‌های مختلف پرداخته می‌شود.

۱-۴ فرضیه‌های تحقیق

- ۱- بین تورم و تقاضای طلا رابطه وجود دارد.
- ۲- بین نرخ ارز و تقاضای طلا رابطه وجود دارد.

۳- درآمد سرانه بین گروه کشورهای نفتی و غیر نفتی تأثیر یکسان بر تقاضای طلا دارد.

۱-۵ تبیین متغیرهای تحقیق

۱-۵-۱ مستقل:

متغیرهای مقدار طلای تقاضا شده در دوره ی قبل، درآمد سرانه، رشد درآمد سرانه، نوسانات رشد درآمد سرانه، نوسانات نرخ ارز، تورم، نوسانات تورم، تغییرات قیمت طلا، اعتبارات بخش خصوصی، نرخ بهره واقعی، ارزش بازار مالی و متغیر(های) مجازی^۱ به عنوان متغیرهای توضیحی وارد مدل شدند.

۱-۵-۲ وابسته: ارزش پولی واردات طلا به عنوان متغیر وابسته در این پژوهش می باشد.

۱-۶ تعریف مفاهیم و متغیرها

در این بخش به تعریف مفاهیم و متغیرهای به کار رفته در این تحقیق پرداخته شده است.

تقاضای طلای سرانه: تقاضای طلا شامل تقاضای صنعتی طلا^۲ که ترکیبی از تقاضای طلا برای کاربردهای جواهرسازی، دندانپزشکی، الکترونیک و هوا و فضا است، به همراه تقاضای مدالهای طلا، مدالیونها، سکه و شمش طلا می باشد. واحد مورد نظر برای این آمار به میلیون دلار می باشد. به دست آوردن تقاضای سرانه طلا نیز مستلزم تقسیم آمار تقاضای طلا بر جمعیت سال مورد نظر است.

درآمد سرانه: تولید ناخالص داخلی تعدیل شده نسبت به برابری قدرت خرید در واحد دلار که به جمعیت سال مورد نظر تقسیم شده، می باشد. داده ها به قیمت سال پایه ۲۰۰۰ می باشند.

رشد درآمد سرانه: رشد درآمد سرانه درصد تغییرات نسبی درآمد سرانه می باشد.

نوسانات رشد درآمد سرانه: نوسانات رشد درآمد سرانه از طریق محاسبه ی انحراف معیار دوره ی پنج ساله برای داده های متغیر رشد درآمد سرانه به دست می آید.

نوسانات نرخ ارز: نوسانات نرخ ارز از طریق محاسبه ی انحراف معیار دوره ی پنج ساله برای داده های نرخ ارز در مقابل دلار ایالات متحده آمریکا می باشد.

تغییر در قیمت طلا: تغییر در قیمت جهانی طلا به واحد پول داخلی هر کشور می باشد که برای به دست آوردن این سری از داده ها، قیمت جهانی طلا به نرخ ارز اسمی کشور مربوطه ضرب و به نرخ تورم همان کشور تقسیم می شود.

1- Dummy Variables

2- Fabrication Gold Demand

تورم: تورم با استفاده از شاخص قیمت مصرف کننده اندازه گیری می شود که نشان دهنده نرخ رشد قیمت ها است. داده ها به قیمت سال پایه ۲۰۰۰ می باشند.

نوسانات تورم: نوسانات تورم از محاسبه ی انحراف معیار دوره ی پنج ساله برای داده های تورم به دست می آید.

اعتبارات بخش خصوصی: اعتبارات بخش خصوصی که درصدی از GDP می باشد اشاره به منابع مالی ارائه شده به بخش خصوصی، از طریق وام، خرید اوراق بهادار غیرسرمایه ای و اعتبارات تجاری و سایر حسابهای دریافتی که برای آنها بازپرداختی وجود دارد، می باشد.

نرخ بهره حقیقی: از تفاوت بین نرخ بهره اسمی و نرخ تورم به دست می آید. نرخ بهره اسمی نیز همان نرخ بهره ای است که بانکها به مشتریان خود وام می دهند.

ارزش بازار مالی: سهام داد و ستد شده، می باشد که اشاره به ارزش کل سهام معامله شده در طول دوره دارد. این متغیر درصدی از GDP می باشد.

۱-۷ اهداف

- ۱- تعیین مهم ترین عوامل تأثیرگذار بر تقاضای طلا
- ۲- ارزیابی تأثیر بی ثباتی کلان اقتصادی (شاخص تورم) روی تقاضای طلا
- ۳- ارزیابی میزان اختصاص تغییرات درآمد به طلا و انحراف از پس اندازهای پولی
- ۴- افزودن ادبیات کلان مربوط به مطالعات طلا در اقتصاد ایران جهت اهداف آموزشی

۱-۸ ساختار پایان نامه

فصل اول شامل مقدمه و خلاصه ای از ضرورت و اهمیت تحقیق می باشد. فصل دوم به ادبیات موضوع پرداخته و مطالعات انجام شده و روند تقاضای طلا مورد بررسی قرار می گیرد. فصل سوم شامل مروری بر مدل ها و روش های استفاده شده برای برآورد تابع تقاضای طلا می باشد. در فصل چهارم نتایج حاصل از برآوردها مورد بحث و بررسی قرار می گیرند. فصل پنجم نیز خلاصه نتایج و جمع بندی می باشد و در نهایت بر مبنای نتایج به دست آمده پیشنهاداتی ارائه می گردد.

۱-۹ روش انجام تحقیق

تحقیق حاضر به صورت تحلیل علی بوده و از نظر هدف کاربردی است. داده های مورد استفاده در این